חֲנֻכָּה בְּקִצּוּר

חנוכה – חג האור. שמונה ימים, מכ״ה בכסליו ועד ב׳ בטבת.

לפני כ־2,200 שנה

בארץ ישראל שלטה ממלכה יוונית־סלווקית, והוטלו גזרות שאסרו על היהודים לשמור על מנהגיהם.

עומדים על הזהות

קבוצה בהנהגת משפחת החשמונאים, המכונים המכבים, יצאה למאבק על החופש לחיות לפי מסורתם.

חנוכת המקדש

בכ״ה בכסליו טיהרו את בית המקדש וחנכו אותו מחדש. מכאן השם חֲנֻכָּה – חנוכה, כמו חנוכת בית.

נס פך השמן

לפי המסורת נמצא פך שמן קטן אחד, שהספיק להדלקה רק ליום אחד – והאיר שמונה ימים.

היום

מדליקים נרות, מוסיפים נר בכל ערב, ומפרסמים את האור – בחלון, בפתח הבית ובמרחב הציבורי.

החג מזכיר לנו את הכוח של אור קטן, של תקווה ושל שמירה על זהות.

יצרה: רותי ראש בן־ישי

מנהגי חנוכה

מה עושים בחנוכה? בכל משפחה – קצת אחרת

הדלקת נרות

בכל ערב מוסיפים נר: ערב ראשון – נר אחד, ערב שמיני – שמונה. נר נוסף, השַׁמָּשׁ, מדליק את כולם.

פרסום הנס

מניחים את החנוכייה בחלון או בפתח, כדי שהאור ייראה גם בחוץ.

שירים ומזמורים

שרים שירי חנוכה ליד הנרות – ישנים וחדשים, בכל משפחה במנגינה שלה.

סביבון

משחקים בסביבון ובו ארבע אותיות: נ, ג, ה, ש – ובארץ ישראל: נ, ג, ה, פ.

מאכלים בשמן

לביבות, סופגניות וספינג׳ – מאכלים מטוגנים בשמן שמזכירים את פך השמן.

דמי חנוכה

במשפחות רבות נותנים לילדים מטבעות או שוקולד במטבעות – מנהג של שמחה ונתינה.

סְבִיבוֹן, סֹב סֹב סֹב

נ

נֵס

ג

גָּדוֹל

ה

הָיָה

פ / ש

פֹּה / שָׁם

בארץ ישראל כתוב על הסביבון פ – „נס גדול היה פֹּה". מחוץ לארץ כתוב ש – „נס גדול היה שָׁם".

איך משחקים?

- כל משתתף/ת שם/ה אסימון אחד במרכז.
- נ – לא לוקחים כלום.
- ג – לוקחים את כל הקופה!
- ה – לוקחים חצי.
- פ/ש – מוסיפים אסימון לקופה.

מאכלי חנוכה

מאכלים בשמן – לזכר פך השמן

לביבות

לביבות תפוחי אדמה או ירקות, מטוגנות עד שהן זהובות. מנהג נפוץ בקהילות אשכנז.

סופגניות

בצק מטוגן ממולא בריבה או בקרם. היום בישראל – מאכל החג הכי מוכר.

ספינג׳

בצק רך ומטוגן, לפעמים עם סוכר או דבש – מנהג בקהילות צפון אפריקה.

גבינה ומאכלי חלב

בחלק מהקהילות נוהגים לאכול בחנוכה מאכלי חלב, לזכר סיפור מן המסורת על אומץ.

ומה אוכלים בחנוכה אצלכם בבית? ✎ _____

סביבון לגזירה

גוזרים לאורך הקו החיצוני, מקפלים בקווים, מדביקים בלשונית – ומכניסים עיפרון קצר בחור שלמעלה

